פון דער אלטער וועלט

רבנים ערלויבן עסען פאסאליעס און ארבעס אום פסח.

אדעס: — צוליעב דעם גרויסען מאנ געל אין לעבענס - מיטעל האבען היינע רבנים ארויסגעלאזט אן ערקלערונג, אז יעהרונען פסח מעגען אידען זיך שפייזען מיט פאסאליעס, ארבעס אגן נאך פיעלע אנדערע פראדוקטען, וואס ווערען גערעכנט אלס חמץ.

דעם ביישפיעל פון די אדעסער רבנים האבען נאכגעפאלגט אויף פיעלע רבנים אין אנדערע שטעדט.

רוסישע קריסטליכע ארבייטער פאר אידישע מלחמה-קרבנות.

ניקאלאיעוו, כערסאנער גובערניע: — די היינע ארבייטער, וועלכע זיינען קמעט אלע רוסישע קריסטען, האבען געגרינדעט א ספעציעלען קאמיטעט צו העלפען די מלחמה-קרבנות, און דיעזער קאמיטעט האט צוגעשיקט מאנאטליך צום אידישען רעליגיע - קאמיטעט טויזענד רובל.

אין דער לעצטער צייט, צוליעב דעם גרויסען יחרות אויף לעבענס - מיטעל האט דער ארבייטער - קאמיטעט געמוזט פערקלענערען זיין שטיצע פאר די אידישע מלחמה-קרבנות אין מיט איצט „נור" פינף הונדערט רובל מאנאטליך.

א חוץ דעם אונטערשטיצט דער זעל בער ארבייטער - קאמיטעט אויף די אידישע קינדער - היימען פאר די יתומים פון די מלחמה קרבנות.

אין ניקאלאיעוו געפינען זיך בערך פופצעהן טויזענד ארבייטער אין כמעט אלע זיינען קריסטען!

א נייע זעלבסט - בעשטייערונג אין פעטראגראד פאר די מלחמה קרבנות.

פעטראגראד: — דער אידישער רעליעף - קאמיטעט פאר די מלחמה קרבנות האט איצט איינגעפיהרט א נייעם סיסטעם פאר זעלבסט - בעשטייערונג צו גונסטען פון די אידישע מלחמה קרבנות. ביז איצט האט יעדער איד געמוזט געבען פאר די מלחמה קרבנות פינף פראצענט פון זיין הוצאה, איצט וועט די בעשטייערונג איינגעפיהרט ווערען לויט די הכנסה לויט פאלגענדע כללים:

די דאזיגע אידען וואס האבען אן איינקום ביז צוויי טויזענד רובל יעהרליך מיזען געבען פאר די מלחמה קרבנות א האלב פראצענט, ד. ה. צעהן רובל.

שע מלחמה קרבנות און מיט איצט „נור" פינף הונדערט רובל מאנאטליך.

א חוץ דעם אונטערשטיצט דער זעל בער ארבייטער - קאמיטעט אויף די אידישע קינדער - היימען פאר די יתומים פון די מלחמה קרבנות.

אין ניקאלאיעוו געפינען זיך בערך פופצעהן טויזענד ארבייטער אין כמעט אלע זיינען קריסטען!

א נייע זעלבסט - בעשטייערונג אין פעטראגראד פאר די מלחמה קרבנות.

פעטראגראד: — דער אידישער רעליעף - קאמיטעט פאר די מלחמה קרבנות האט איצט איינגעפיהרט א נייעם סיסטעם פאר זעלבסט - בעשטייערונג צו גונסטען פון די אידישע מלחמה קרבנות. ביז איצט האט יעדער איד געמוזט געבען פאר די מלחמה קרבנות פינף פראצענט פון זיין הוצאה, איצט וועט די בעשטייערונג איינגעפיהרט ווערען לויט די הכנסה לויט פאלגענדע כללים:

די דאזיגע אידען וואס האבען אן איינקום ביז צוויי טויזענד רובל יעהרליך מיזען געבען פאר די מלחמה קרבנות א האלב פראצענט, ד. ה. צעהן רובל.

א יאהר, פון צוויי טויזענד ביז פיער טויזענד רובל בעטרעפט די זעלבסט - בעשטייערונג א גאנצער פראצענט, אלזא ביז פיערציג רובל יעהרליך, פון פיער ביז זעקס טויזענד רובל יעהרליך אנדער טהאלבען פראצענט, ד. ה. 90 רובל א יאהר. פון זעקס ביז אכט טויזענד רובל צוויי פראצענט א. ז. וו., די דאזיגע וואס פערדיענען יעהרליך דרייסיג טויזענד רובל א יאהר און מעהר, מיזען שוין גע־בען פינף פראצענט פאר די מלחמה קרבנות.

אין פעטראגראד געפינען זיך אין גאנצען בערך צעהן טויזענד אידען וואס וועלען קענען מיטהעלפען אין דיעזער זעלבסט - בעטייערונג.

דאס אידישע עבען אין זאמאשין

קאפענהאגען: — אין פריערעדנ־צייטען האט די שטאדט געצאהלט 18 טויזענד איינוואהנער, דערווייטער א גוטע העלפט אידען. אצינד געפינען זיך אין שטאדט בערך 7000 אידען.

דער אידישער רעטונגס - קאמיטעט קויפט איין לעבענס - מיטעל און פער־קויפט זיי צו די בילינסטע פריזען פאר דער אידישער בעפעלקערונג. פאר די גוטבעדערפטיגע ווערט אויסגעטיילט גאנץ בחנם: מעהל, צוקער, קאשע, קארטאפעל, העלץ א. א. וו. טראטץ דער אונטערשטיצונג אבער געפינט זיך דאך די היינע אידישע בעפעלקערונג אין א טרויר־עדיגען מצב און ביי דער גרויסער ארעמ־קייט און עלענד זעהט זיך די אונטער - שטיצונג גאר ווענינ אן.

דא נישט לאנג אין אויך געגרינדעט געווארען א בית יתומים, וואס ענטוון - קעלט זיך זעהר שעהן א דאנק דער מיה און ארבייט פון פרוי גאלדשטיין, א שוועס טער פון פון אונזער בעריהמטען י. ל. פרץ ז"ל.

א געוויסער טייל פון דער אידישער יוגענד ארדענט איין פון צייט צו צייט טהעאטער - פארשטעלונגען, פון וועל - בע די הכנסות געהען אויף וואהלטהעטי־גע צוועקען.

ביי אונזער איצטיגען, אזוי פוסטען לעבען אין גייסטיגען זין, ביי אונזער אפאטיע צו אלעמען, וואס האט נור א געוויסע שייכות מיט שאפען אין געזעל - שאפטליכען לעבען, טוט מען באמת בע־וואונדערען די אידישע לעזע האלע און ביב־ליאטעק אין זאמאשין. עס איז נישט אי־בערטריבען צו בעהויפטען, אז די אידי־שע ביבליאטעק אין זאמאשין מיט איהר לעזע האלע קען פערנעהמען אן ארט צווי־שען די שעהנסטע ביבליאטעקען אפילו אין אויסלאנד. די גרויסע לאנגע לעזע - האלע ווערט בעלייכטען פון 5 גרויסע עלעקטרישע לאמפען, וואס איז אין זא־מאשין שוין פאר זיך אליין א אויסנאהם. ארום דעם גרויסען לאנגען טיש זיצט א אינטעליגענט אידיש פובליקום צווישען וועלעין עס געפינען זיך א סך אידישע סאלאטען פון עסטרייך - אונגארן, וואס פערברענגען דא זעהר גערן זייערע אוועג־דען.

אלעס זיצט פאר זיך פערטיעפט און לייענט מיט דעם בעקאנטען אידישען חשק.

אן אויפרוף פון מזרחי

ווערטהע חברים, פרעזידענטען און סעקרעטערען פון מזרחי אגודות און שוהלען אין יוניטעד סטייטס און קענערע!

מיט גרויס פערגעניגען קענען מיר אייך אנזאגען די פרעהליכע בשורה, אז די פיערטע יעהרליכע קאנווענשאן פון אלע מזרחים אין יוניטעד סטייטס און קענע־דע, ווערט צוזאמענגערופען דיענסטאג, מיטוואך, דאנערשטאג, פרייטאג און זונ־טאג, כ'ג, כ'ד, כ'ה, כ'ו, כ'ח אייר (15 16 17 18 20־טען מאי) אין פיטסבורג.

יעהר גרויסע פארבערייטונגען ווערען געמאכט דורך אונזערע טרייע חברים אין פיטסבורג, אום די קאנווענשאן זאל זיין גלענצענד און אינהאלטסרייך, ווי עס גיבט פאסענד פיר אונזער גרויסע מזרחי ארגאניזאציאן.

די 4־טע מזרחי קאנווענשאן דארף זיך אייסצייכענען מיט איהר פראקטישער בע־האנדלונג פון די רעליגיעז - נאציאנאלע פראגען וואס שטעהן יעצט אויפ'ן טאגעס־ארדנונג ביי דעם ארטאדאקסישען יודענ־טום דא אין לאנד. די פיעלפאכיגע נוצ־ליכע טהעטיגקייט פון אונזער ארגאניזא־ציאן אין פערלויף פון דעם יאהר דארף בעטראכט ווערען דורך אונזער אלגעמיינע 4־טע קאנווענשאן און גלייכצייטיג דארף איך בעשלאסען ווערען ווי פארטצווצעצען די ארבייט פון אונזער ארגאניזאציאן נאך ברייטער און שטארקער.

די 4־טע מזרחי קאנווענשאן וועט אנווייזען די קינפטיגע וועגען פיר דער פערווירקליכונג פון דער פינף - טעניקער ארבייטס - וואך אום אן פערמיידען חלול שבת, לויט די גרויסע פראפאגאנדא וואס וועט שוין אנגעפיהרט פיר דעם דא אין לאנד דורך פערשיעדענע נעזעלשאפטליכע כחות, א דאנק אונזער איניציאטיווע.

די 4־טע מזרחי קאנווענשאן וועט דארפען ערלעזען די שארפסטע און ווייט־גיסטע פראגען פון דער אידישער ער־ציהונג אין רעליגיעז - נאציאנאלען גייסט דא אין לאנד און אין ארץ ישראל. חוייפט־זעכליך וואס אנבעלאנגט צו אונזער תחכמני אין ארץ ישראל און צו דעם בית המדרש למורים וועלכער ווערט שיין דורך אונז פערווירקליכט דא אין אמעריקא.

די 4־טע מזרחי קאנווענשאן דארף אבער זיין בעזאנדערס אקטיוו אין דער ארגאניזירונג פון דעם ארטאדאקסישען יודענטום דא אין לאנד, וואס אנבעלאנגט מיט דער פאלעסטינע ארבייט. די גאנצע ארץ ישראל פראגע איז יעצט זעהר שארף אין ערנסט. יעדערער פון אונז ווייסט אז מיר לעבען יעצט איבער א גרויסען היס־טאריש מאמענט, און אין דער צייט גיען די פראגע וועגען ארץ ישראל אלס אן אייגען אידיש לאנד ליעגט אויפ'ן וואגשאל, דארפען מיר צייגען אונזער שטעלונג אלס אן ארגאניזירטע רעליגיעז - נאציאנאלע מאכט, און דא־רום אין בעזאנדערס וויכטיג אז אין דער 4־טער מזרחי קאנווענשאן זאלען זיך בע־טהייליגען וואס מעהר ערוועהלטע רעליע־נאטען פון אונזערע אגודות און שוהלען.

מיר ווענדען זיך צו אייך, און מיר האפען, אז אלע אונזערע אגודות און שוהלען וועלען זיין פערטראטען מיט זיי־ערע ווירקליכע פארשטעהער אין דיעזער קאנווענשאן, וואו עס וועלען זיך בע - טהייליגען די פראמינענטסטע רבנים און כלל טהוער פון לאנד. קיין סאסייטע פון מזרחי וועט ניט דורכלאזען די מעג - ליכקייט צו פערנעהמען אן ארט צווישען די אלע וואס קומען זיך צוזאמען בע־טראכטען די לאנג פון אונזער פאלק, און זיין אויפלעבונג אין אונזער הייליג לאנד מיט דעם גייסט פון אונזער הייליגער תורה.

מיר בעטען אייך זאפארט אפשיקען די דיום פיר אייערע מעמבערס און אלע פערשיעדענע „צווניסטישע מזרחיסטישע נעלדער" אין אונזער אפיס. דער חשבון פון דיום פיר דעם יאהר ווערען גערעכענט די געלדער וועלכע זיינען אריינגעטראגען געווארען פון נאך דער דריטער קאנווענ־שען און ווייטער.

אלעס דארף צוגעשיקט ווערען ביז דעם 30־טען אפריל, אום מיר זאלען עס קענען פערצייכענען אין אונזער „דין וחשבון" וואס ווערט געדרוקט צו דער קאנווענשאן ווענען יעדער אגודה בעווג־דער.

נעהט גלייך צו דער ארבייט און לאזט אונז ווייסען די רעזולטאטען שנעל ווי מעגליך.

בכבוד ובברכת ציון וירושלים,
מאיר בערלין, נשיא.

Suggested by cartoon in "Prairie Farm and Home."

אין דער צייט ווען די פארמערס פון אנטעריא רופען נאך הילפע אין זייער אויסערגעוועהנליכען פארזוך צו פארגרעסערען די פראדוק־ציאן זענען זיי „געבונדען הענט און פיס" דורך דעם ערגסטען מאנ געל אין ארבייטער וואס אזעלכעס איז נאך קיינמאהל אין דער היסטאריע ניט געווען

אין דעם פראנצויזישען פארלאמענט האט מען ארויסגעגעבען א וואר נונג אז די וועלט קען ניט פראדוצירען גענוג שפייז היינטיגעס יאהר

מענער און אינגלאך פון די שטעדט. דערפער און אנדערע געגענדען וועלכע קענען זיך ניט פאר־שרייבען אין דער ארמיי! זעהט איהר דען ניט די דאזיגע גרויסע נויטיגע פאטריאטישע געלעגענהייט? די געפאהר איז דעאל—שטארק! אלס פאטריאטישע קענערער זענט איהר דען ניט ווילינג צו ברענ־גען א קרבן אויב נויטיג, צו

העלפען דעם פארמער פארגרעסערען די פראדוקציאן

זאל מען ניט קענען זאגען דאס איהר האט [illegible] ך צוריקגע־האלטען אין דיעזען גרויסען קריזיס [illegible] ען געגענדע שפייז פראדוקציאן האט געקאנט איבערוי[illegible]ען די וואג שאל פון אן ענטשייד[illegible]ענעס זיעג אויף אונזער [illegible]ים ! באר־שליעסט איצט.

מענער — דער אגריקולטור דעפארטמענט [illegible]כט דאס עס איז ניטא גענוג שטארקע ווערטער אז [illegible]ודריקען דעם אפיעל צו צורי קגעציגענע פארמערס, [illegible] מענער וועלכע זענען ניט באשעפטיגט ביי קיין זאך, [illegible] גע־שעפטלעט וועלכע קענען אבגעבען באטש [illegible] ביסעל פון זייער צייט, צי אלע מענער וועלכע קענען [illegible] אראנ־דשירען זייער צייט אז זיי זאלען קענען העלפען [illegible]ים א פארמער, פארשרייבט אייך צו ארבייטען אויף [illegible] פארם איצט.

אינגלאך — ווילט איהר פראמאטירט ווערען אין סקול? איב איהר האט א גוטען טיירם רעיארד, און איהר זענט אין די יאהרען צווי שען 14 און 18 קענט איהר דאס קריע־גען אויב איהר וועט זיך פארשרייבען צו ארבייטען אויף א פארם, איהר קענט זיך פארשרייבען אלע מאהל פון דעם 20־טען אפריל ביז דעם 20־טען מאי, פרעגט ביי אייערע עלטערען וואס דאס מיינט צו העלפען אין דער מלחמה.

עלטערען — ערמוטהיגט אייערע אינגלאך צו פארשריי־בען זיך אויף פארם ארבייט. דאס מיינט אז די פיזישע אך גייסטיגע ערציהונג פון אייערע קינדער וועט פיעל פארבעסערט ווערען דורך דעם וואס זיי וועלען פארברענ־גען א זומער נאהענט צו דער נאטור.

שטעלט אייך אין פארבינדונג מיט אייער דיסטרי[illegible] פארשטעהער פון דעם אגריקולטור דעפארטמענט אדער מיט דער ארבייטס בירא פון דער אנטעריא רעגיערונג [illegible] בעי סט. טראנטא.

Ontario Department of Agriculture

W. H. Hearst, Minister of Agriculture

Parliament Buildings **Toronto**

שטארק און דאך אנגענאהם—
ריין און פול מיט אראמאטען
"SALADA" ניי
איז געקליבען פון אייסגעקליבענע טהעע בלעטער. וועלכע וואקסען אויף בערג, בעזאיאסט פאר זייער געשמאקער קוואליטעט. עס ווערען גאנ־ז געמאכט אבער זיי קענען זיך קיינמאל ניט פערגלייכען.

סגולות צו קראנקהייטען ביי אונווי־סענדע פויערים

מען זודעלט דעם „רוח", מען שרייבט מאמען". און אין ערגסטען פאל המות זאל מיינען, אז ער האט שוין א „פראשעניץ" צו דער „הייליגער מאכט מען זיך טויט, כדי דער מלאך קיין דזשאב ניט.

דאס דעם חולה צו שטיקלעך יעדען פריה־מארגען.

אין אנדערע ערטער שרייבען אן די פויערים אויף א צעטעלע פאלגענדע תפילה: „הייליגע גאט'ס מאמע! לייג אויס דיין קנעכט פלוגי בן פלוגי פון די הענד פון פריילין קרחת. דו, אידישע שעהנהייט, נעה אוועק פון דיין קנעכט, פלוגי בן פלוגי, און ווען דו וועסט ניט אוועק מיט גוטען, וועלען זיך פאר דיר נעהמען יעזוס'עס שלוחים". דיעזע קמיעל'לע היינגט מען אן דעם חולה אויפ'ן האלז אויף דריי טעג, און אויפ'ן פיערטען טאג פערברענט מען עס.

ווי די אונווייסענדע רוסישע פויערים גלייבען, בעזעצט זיך דער פיבער צוערשט אונטער די נעגעל, און דארום שניידט מען ביים חולה אב די נעגעל און די האר, דאן וויקעלט מען דאס איין אין א פאפירעל און מען לייגט עס אריין ביי א ראק (קרעבס) אין די פיס. דערנאך לאזט מען דעם ראק אריין אין וואסער און מען זאגט דערביי פאלגענדעס: „שווים ראק, אין וואסער, נעהם צו די קרחת מיט זיך". אויסערדעם סטארעט מען זיך משלח צו זיין דעם פיבער אין זיין מקום מנוחה פון וואנען ער האט זיך גע־נומען. דערביי זאגט מען: „נעה זיך אין דיין רוח אריין, אין די זומפען, וואו דער ווינד בלאזט ניט, די זונן שיינט ניט, מענשען צל'מען זיך ניט. דארט הענסט די זיך געוועלטיגען, ווי די ווילסט אליין".

אין אייניגע מקומות זיינען די פויערים זיך נוחג צו נעהמען איינעם, וואס ליידעט אויף שווינדזוכט און אויסבארען איהם אין א כלי וואסער. אין דער זעלבער כלי באדט מען גלייך אויס א הונד, א קאטץ, אדער א הוהן. דאן, גלייבען זיי, אז איינע פון דיעזע חיות האט צוגענומען די קראנקהייט און וועט שוין שטארבען ציזאמען מיט'ן בייזען רוח, וועלכער האט אנגעשיקט דיעזע קראנקהייט. דער קראנ־קער פערקערחרט גלייבען זיי, ווערט גלייך געזונד.

נאך א זאבעבאנע איז דא, און ווען מען זאל נעהמען ארגענד וועלכען קראנ־קען און אויסרייבען איהם גוט מיט. א האנדטוך אדער מיט א שמאטע און א ווארף טהאן דאס אויפ'ן מיטען וועג, וועט דער וואס האט אויפגעהויבען דעם האנד־טוך איבערנעהמען די קראנקהייט.

מען זוכט אויך אבצונארען דעם בייזען רוח און צו פערטומלען איהם, אז ער זאל ניט טרעפען דעם קליענט. פאר דיעזען צוועק ניט מען דעם קליענט אן אנדער נאמען, א מענשישען אדער פון א חיה, דיעזע סגולה טהוט מען ביי די פויערים אין אזיינע ערטער, וואו קינדער האלטען אין אויסשטארבען.

אן עהנליכע זאבעבאנע איז דא אויך דא ביי אידען, ווען א קינד ווערט ביי איי־נעם געפעהרליך קראנק, גיט מען איהם א צו נאמען חיים (לעבען) און דער מלאך המות יאקבי זאל אויף איהם קיין שליטה ניט האבען.

Labatt's
ארדערט ליקערס דורך פאסט
מיר האבען א גרויסען סטאק פון הייטישע און אימפארטירטע ווייען און ליקערס פון אלע אנערקענטסטע סחורות.
שרייבט נאך אלע איינצעלהייטען ווענען א פריין ליסטע, און ארדער פארמס צו
JOHN LABATT, Limited
8 St. Helen St. - Montreal, Que.
מיר שיקען אין אלע גענגדען פון קענערע לויט די געזעצען פון דעם לאקאלען טעמפערענץ געזעץ.